

ZAMAN INTERNATIONAL MEDIA
TÜRKMENISTAN

TERJIMELER TEKJESI

GYSGA HEKAYALAR II

Terjime eden
Ýegenmämet TAÝLYÝEW

2024

ÝAGŞYLYGYŇ PARÇALARY

Bir maşgala dync alyş gününü deňiz kenarynda geçiripdir. Çagalar deňizde suwa düşüpdiler hem-de çägeden geňenaýy jaýjagazlary ýasapdyrlar. Birde-nem, uzakdan bir garry kempiriň garasy görnüpdir.

Onuň çal saçlary ýele ykja, egin-eşiklerem köne, ýyrtyk-irikdi. Ol öz ýanyndan hümürdäp, kawat aşak eglip, ýer-

den bir zatlar alyp, torbasyna oklaýardy. Ene-atalary çagalaryny ýanyna çagyryp, bu gelyän garrydan gaçarak durmagy tabşyrypdyrlar. Ol çagalaryň golaýyndan geçip barýarka, ýerden zat çöpläp barşyna olara garap, ýylgyrypdyr, ýöne onuň ýylgyryşyna hiç kim üns bermändir.

Soň bir gün olar bu garry kempiriň, çagalaryň aýagyny gyýaýmasyn diýip, hemişe deňziň kenaryndaky çüýşe gyýçaklaryny çöpleýändigini bilip galypdyrlar.

BULKAJYK

Är-aýal otuz ýyllap bilelikde ýaşayan eken. Bilelikdäki ýaşayşynyň 30 ýyllygy günü aýaly döp bolup gelşi ýaly, säher bilen bulka bişiripdir. Ol ertirlik naharynda ony keseligine kesip, ikisiniňem ýüzüne mesge çalyppdyr. Ol bulkanyň üst tarapy adamsyna uzatmakçy bolanda, bir zat ýadyna düşen ýaly, birden saklanypdyr. Ol öz ýanyndan: “Men otuz ýyllyk bilelikdäki ýaşayşymyzyň şu gününde bulkajygyň gyzaranja ýerini özüm iýesim gelyär. Galyberse-de, men onuň 30 ýyllap ynamly, oňat söýgüli aýaly boldum, ony ogully-gyzly et-

dim. Hojalygy ýöretdim, maşgalamyň abatlygy üçin janymy gaýgyrmadym” diýip, öz ýanyndan pikir ýöredipdir.

Ol şeýle karara gelip, bulkajygyň aşaky bölegini adamsyna uzadýar, 30 ýyl dowam edip gelyän düzgüni bozanlygy üçin hem elleri titräp ugrapdyr. Adamsy bolsa, bulkajygy alyp, şeýle diýipdir:

– Ezizim, sen şu gün maňa bahasyna ýetip bolmajak sowgat etdiň. Men 30 ýyllap, özümiň in gowy görýän zadymy – bulkanyň aşaky bölejigini iýmedim. Sebäbi ol düzgün boýunça saňa degişlidir öýdýärdim.

ÝYLGYRYSYŇ SYRY

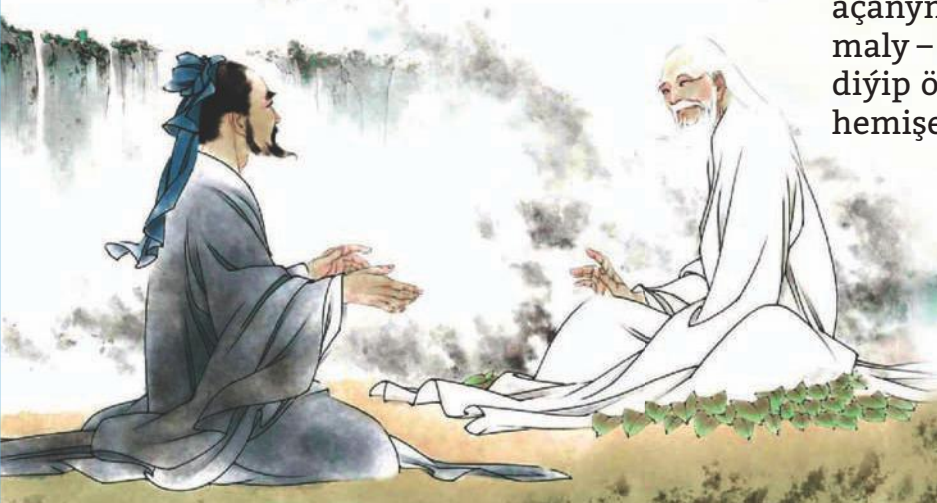
– Halypa, siz hemişe ýylgyryp gezyärsiňiz, hiç haçan siziň gaýga batyp ýöreniňizi görmedim. Muny hemişe sizden sorajak bolýan, ýöne hiç ugruny tapamok. Eýsem, bu size nädip başardýar?

Goja şeýle jogap beripdir:

– Mundan ençeme ýyl ozal, on ýedi ýaşymdakam çuňňur hasrat bilen halypamyň ýanyna barypdym. Halypam şonda ýetmiş

ýaşyndady, ýöne görnüp duran belli bir sebäbi bolmasa-da çalaja ýylgyrýardy. Onuň ýüzünde gaýgy-hasratyň hiç hili alamatlary duýulmaýardy. Men ondan “Bu size nädip başardýar?” diýip sorapdym. Ol bolsa, diňe ýylgyryp oňady. Ol gama ulaşar ýaly hiç bir sebäp görmeýändigini aýdypdy.

Şonda men şeýle netijä gelipdim. Bu diňe meň saýlan ýolum. Her gün irden gözümi açanymda, men şu gün haýsysyny saýlamaly – tukatlanmagymy ýa-da ýylgyrmagy diýip özümden sorayaryn. Şeýlelikde, men hemişe ýylgyrmagy saýlaýaryn.

Bir gezek işewürleriň biri aýaly bilen öz awtoulagynda barýarka, benzin guýulýan bekede sowlupdyr. Ol ýerde işewüriň aýaly ýangyç bekedindäki benzin guýujynyň synpdaşydygyny bilip galypdyr. Olar uzak ýyllardan soň bir-birini görensoňlar, aralarynda hoşamaý gürrüň bolupdyr.

Haçan-da, är-aýal ýola düşenlerinde, işe-

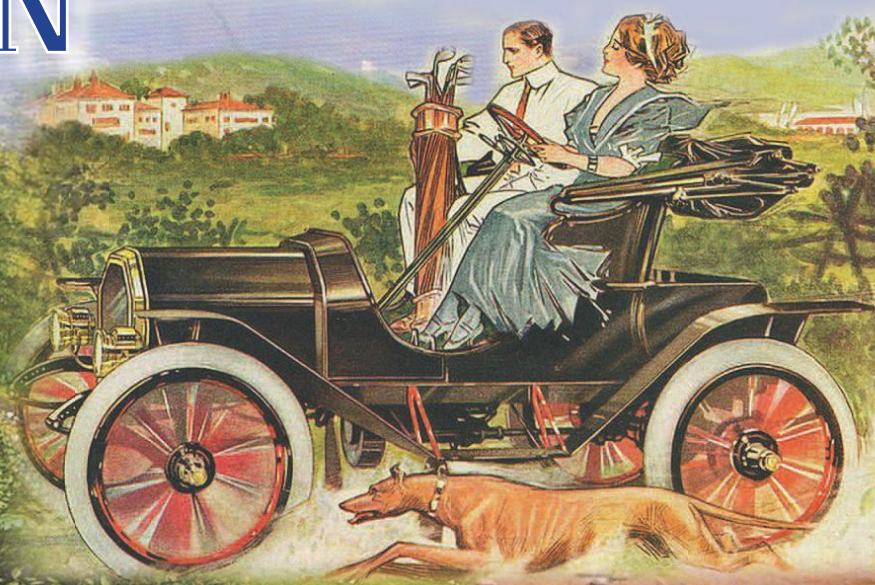
wür aýalyna kinaýa bilen şeýle diýen:

– Mähribanym, eger-de, sen öz synpdaşyňa durmuşa çykan bolsaň, onda sen häzir benzin guýujynyň aýaly bolardyň.

Zenan ýanýoldaşynyň ýaňsylaýjy sözlerine şeýle jogap beripdir:

– Gadyrdanym, beýle ýagdaýda, sen-ä benzin guýujy bolardyň, ol bolsa, işewür.

IŞEWÜRIŇ AÝALY

HAS MÖHÜMI – MERTEBÄŇI SAKLAMAK

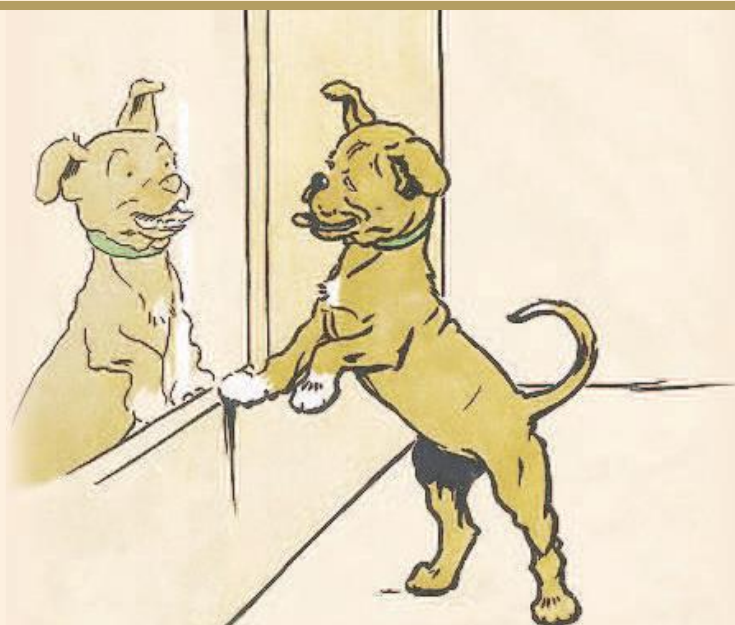
2012-nji ýylyň dekabrynda Ispaniýada uly baýrakly ýaryş geçirilip, oňa güýçli türgenler gatnaşypdyr. Şonda pellehanada gyzykly waka bolup geçipdir. Keniýaly Abel Mutai London-da geçirilen Olimpiýa oýunlarynda bürünç medal alan türgenleriň biri bolup, päsgelçilikli 3 müň metr ylgawda, beýlekilerden has öňe saýlanypdyr. Ýöne ol pellehana 10 metr galanda badyny gowşadypdyr.

Ol pellehananyň çyzygyndan geçendirin öýdüp, tomaşaçylara elini galdyryp, şatlygyny ýüze çykarypdyr. Olar bolsa, öz nobatynda ispançalap, oňa pellehana az galandygyny aýtmaga dyrjaşypdyrlar. Ikinji bolup pellehana golaýlan ispaniýaly Iwan Fernandes Anaýýa keniýalynyň bu ýalňyşlygyndan peýdalanyp, birinji orny eýeläp biljek eken, ýöne ol muňa derek pellehananyň çyzygyny görkezip, Abeliň ýagyrnysyndan çalaja itipdir. Ylgaw ýaryşyndan soňra Iwan altyn medal almaktan, öz mertebesini saklamagyň has möhüm-digini aýdypdyr.

Kiçiräk bir obanyň gyрасында idi-yssywat edilmeyän bir öý bar eken. Bir gezek oňa ysydan goranmak üçin gaçalga gözläp gelen güjüjek howlynyň gapysynyň aşagyndaky deşikden sümülip girýär. Güjüjek haýallyk bilen köne basgançak arkaly ýokary çykyp, ýarym açyk duran gapydan içerä äňedýär.

Ol içerde münlerçe güjügiň mähir bilen özüne bakyp duranlygyna göz ýetirýär. Güjüjek guýrugyny bulap, gulaklaryny üşerden-de, münlerçe güjüjek hem onuň bilen bu hereketi gaýtalaýarlar. Ol şatlyk bilen olaryň birine bakyp üýren-de, has-da geňirgenipdir. Münlerçe güjüjeklerem şatlyk bilen oňa bu mähremligi gaýtarypdyrlar. Güjüjek dynç alypdyr, onuň bilen birlikde beýlekilerem dynç alypdyrlar. Haçan-da, güjüjek ol ýerini terk eden-de: “Nähili oňat ýer, bu ýere köpräk gelmeli” diýip pikir edipdir.

Birnäçe wagt geçenden soňra, bu ýere başga bir güjüjek girýär. Ýöne ol münlerçe güjügi görüp, eýmenipdir, çünki olar oňa hyrsyz seredipdirler. Güjüjek hyňranyp başlan-da, münlerçe güjüjek oňa hyňranyp ugrapdyr. Güjüjek gorkunjyna otagdan gaçyp çykan-da, “Nähili gorkunç ýer eken, gaýdyp dagy-duwara bu ýere gelmesem gerek” diýip, pikir ýöredipdir.

AÝNALY ÖÝ

Tutuş dünýäniň ýüzi – aýna ýaly. Biz öz içimizde göterýän ýüzümüzizi, käwagt öz erkimize garşy durup, şol dünýä görkezýäris. Dünýä bize oňa berýän zadymyzy – hereketlerimizi we boluşlarymyzy gaýtaryp berýär. Eger-de, dünýäniň bize gülüp bakmagyny isleýän bolsak, onda biziňem güler ýüzümüz bolmaly!

MAKSATLARYŇ ÜÇIN GÖREŞ

Bir sapar ogy kakasynyň ýanyna maslahata gelipdir:

– Kaka, görýän welin, meňki ýene-de ugruna bolanok. Bu türgenleşikler diňe surnukdyrýar, netijeler bolsa, üýtgänok. Göwnüme bolmasa, men futbol üçin ýaradylmadyk ýaly, meniň arzuwlarym bolsa, amala aşjaga meňzänok.

Kakasy ogluna mähir bilen seredip şeýle diýipdir:

– Bilýäňmi, oglum, durmuşda her bir adamyň arzuw-islegleri, maksatlary bolýar. Hut şolar hem bize söýýän işimizi etmäge hyruç berýär, sebäbi ol şeýle hem bolaýmaly. Öz ynanýan, halaýan zadyň üçin göreşmek gerek. Eger şeýle etme-seň, diňe synmak bilen bolarsyň. Bir ýykyldyňmy, onsoň galyp bilmersiň. Ähli zady taşlap, soňuna çenli alyp gitmezlik iň aňsady, çünki ýollar çarkandakly, bizem oňaysyzlyk bilen öwrenişmedik. Biz ähli zadyň ýeňiljek we dessine bolmagy-

ny isleýäris. Şunlukda, biziň arzuwlarymyz ölyär, maksat bolsa, elýeterden has uzakda galýar. Durmuş kem-kemden manysyz boş bir zada dönyär. Netijede, biz ähli zady unudyp, täzedden başlamagy ýüregimize düwýäris hem-de durmuşymyzy başgaça guramak maksady bilen täze bir güne garaşýarys. Ýöne biziň ýolumyzda täze päsgelçilikler peýda bolýar we biz ýene-de säginýäris. Onsoň bizi öz gowşaklygymyz sebäpli lapykeçlik, sussupeslik we gahar-gazap gurşap alýar. Şonuň üçin hiç haçan boýun synmaly däldigiňi, öňde goýan maksatlaryňa ýetmek üçin göreşmelidigiňi unutmaly dälsiň. Seniň haýsydyr bir bäsleşikde utulanlygyň möhüm däl. Durmuş dowam edýär. Seniň iň uly duşmanyň seniň içindäki işýakmazlygyň, gorkyň, şübhäň, ýaydanjaňlygyňdyr. Öz arzuw-islegleriň esgeri, maksatlaryň serkerdesi bolgun oglum!

NÄHILI ADAMLAR ÝAŞAÝAR?

Bir gezek bir goja ýakyn Gündogar ýurtlarynyň biriniň girelgesine golaý jülgede oturan eken. Onuň ýanyna bir oglan gelip:

– Men bu ýerde ozal bir saparam bolmadym. Eýsem, bu şäherde nähili adamlar ýaşaýarka?! – diýip sorapdyr. Goja ondan:

– Eýsem, seniň ýaşap gaýdan şäherinde nähili adamlar ýaşaýardy?! – diýip sorapdyr.

– Olarmy, hondanbärsi, erbet adamlardy. Şoň üçinem ol ýerden gaýtmaga mejbur boldum.

– Sen bu ýerde hem edil şeýle adamlara gabat gelersiň – diýip, goja jogap beripdir.

Köp wagt geçmänkä, başga bir adam bu ýere gelip, şol bir sowal bilen ýüzlenipdir:

– Meň bu ýere ilkinji gelşim. Ýaşuly aýtsaňyzlaň, eýsem, bu şäherde nähili adamlar ýaşaýar?!

Goja oňa şeýle diýipdir:

– Oglum, sen şol ýaşap gaýdan şä-

heriňdäki adamlaryň nähilidigini aýtsana?

– Olar juda göwnaçyk, myhmansöýer, oňat adamlardy. Dogrusy, ol ýerde meniň köp sanly dostlarym galdy, maňa olardan jyda düşmek ýeňil düşmedi.

– Sen şeýle adamlary bu ýerden hem taparsyň – diýip, goja jogap beripdir.

Şol ýerde düýelerini suwa ýakyp duran täjir bu gürrüňleri eşidip, ikinji ýolagçy ýola düşen badyna goja ýüzlenip, şeýle diýipdir:

– Sen nädip şol soraga bütinleý tapawutly jogap bermegi başardyň?

– Oglum, her bir adam ýüreginde öz dünýäsini göterýär. Gaýdan yerinden gowulyk tapmadyk adam, bu ýerdenem tapyp bilmez. Tersine, beýleki şäherde dostlary bolan, bu ýerden hem has ynamly, ygtybarly dostlary tapar. Çünki biziň töweregimizdäki adamlar biziň olardan tapýan zadymyza öwrülýärler.

FERMER WE MEKGEJÖWEN

Bir ýola metbugat işgäri hil boýunça geçirilýän bäsleşikde ýylyň-ýylyna ýeňiş gazanýan fermerden özüniň ösdürip ýetişdirýän mekgejöweleriniň syryny paýlaşmagyny sorap ýüz tutupdyr. Fermer munuň syrynyň ekiş üçin iň gowy tohumlaryny ähli goňşularyna paýlaýanlygyndan bolup biljekdigini aýdypdyr.

– Eger-de olar hemişe seniň bilen bilelikde, ähli bäsleşiklere gatnaşyp, bäsdeşleriň boljak bolsalar, näme üçin olara iň gowy tohumlary paýlaýanlygyňa welin, hiç düşünmeýäriň?

– Nähili düşündirsemkäm – diýip, fermer ýylgyrypdyr. – Ýeller meniň ekin meýdanymdan

goňşularymyň ekin meýdanlaryna tozgalary sürip äkidýärler ýa-da tersine getirýärler. Eger-de goňşularymyň ekin tohumlarynyň hili pes bolsa, onda basym meniňki hem erbetleşip başlar. Biziň ekin meýdanlaryna nähili ideg edişimiz, eýýäm başga mesele.

Şunuň ýaly ýagdaý adamlaryň durmuşynda hem bolup geçýär. Kimde-kim işiniň şowly bolmagyny isleýän bolsa, onda ýakynlaryny alada bilen gurşap, üstünlik gazanmaga kömek etmeli. Sebäbi töweregiňdäkileň işleri näçe rowaç bolsa, seniňki hem şeýle bolýar. Çünki biziň ählimiz bu dünýäde bir-birimize bagly ýaşayarys.

BILBIL

Bir amerikaly öz indeý dosty bilen Nýu Ýorkuň köçeleriniň birinden barýan eken. Birdenem, indeý duýdansyz:

– Men bilbiliň saýraýan sesini eşidýän – diýip gygyrypdyr. Amerikaly şäheriň adaman doly merkezi köçesine ser salyp:

– Sen aklyňdan azaşypsyň öýdýän – diýipdir. Şol wagt ähli ýerde awtoulaglar hereket edýärdi, adamlaryň galmagaly köçäni gaplap alypdy.

– Ýöne, hakykatdan hem, men bilbiliň saýraýan sesini eşidýän – diýip, indeý öz diýenini tutupdyr hem-de haýsydyr bir edaranyň önündäki açylyp oturan gülleriň üstüne eglipdir. Ol ösümlikleriň ýapraklarynyň arasyny açşydyryp, öz dostuna ol ýerde geň-enaýy saýrap oturan bir bilbili görkezipdir.

– Geň galaýmaly – diýip, dosty seslenipdir.

– Seniň gulagyň gaty ýiti öýdýän.

– Ýok. Ähli zat seniň meýilleriň nämä gönükdirilenliginde – diýip, indeý düşündiripdir. Indi senem ony eşidip bilersiň. Dostlar güllerden uzaklaşypdyrlar.

– Geň galaýmaly! Indi menem bilbiliň saýraşyny aýdyň eşidýäriň – diýip, amerikaly geňirgenipdir.

TERJIMELER TEKJESI

«ZAMAN-TÜRKMENISTAN»
bilen wagtyňyzy gyzykly
we peýdaly geçiriň!

Habarlaşmak üçin

 Tel.: (+99312) 28-14-05

 mail: info.zamanturkmenistan@gmail.com

 Fax: (+99312) 28-14-36

 web-site: www.zamanturkmenistan.com.tm

 [zaman_turkmenistan](https://www.instagram.com/zaman_turkmenistan)